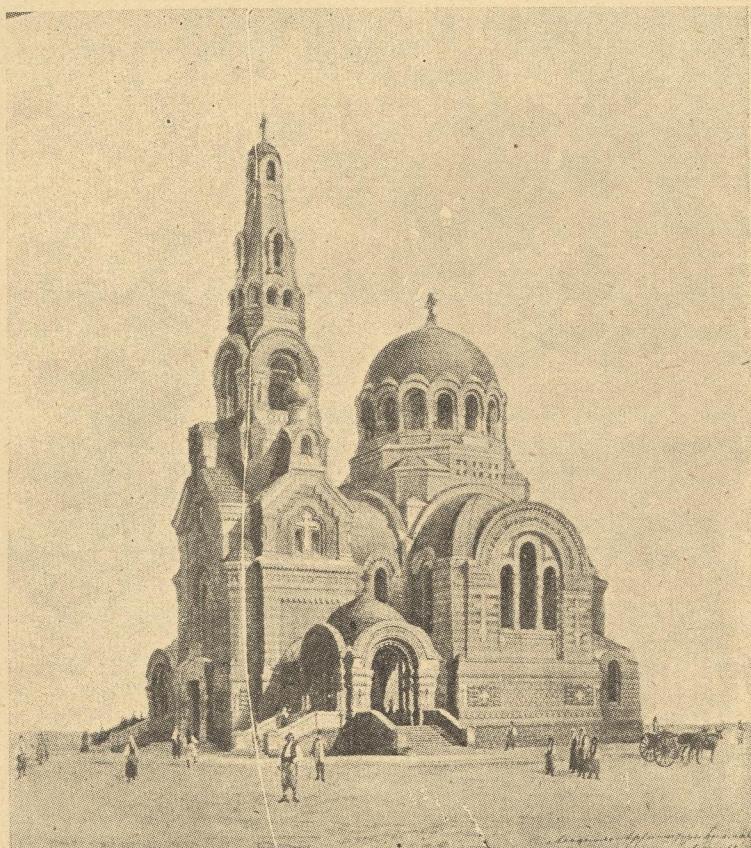

стягватъ пожертвувателни суми, Централната комисия чрезъ Министерския съветъ подирила въ Русия архитектъ, който да изготви проектъ за храма-паметникъ. За тази целъ Министерството на общите сгради поискало отъ Кмета на Петроградъ да му изпрати одобрените проекти за възпоменателния храмъ „Възкресение Христово“, който щъль да биде издигнатъ на мястото, где то на 31 мартъ 1881 г. билъ мъченически убитъ Царь - Освободител Александър II. Проектите били получени въ София и предадени на Н. В. Княза за одобрение. Князът одобрилъ единъ отъ тяхъ — този на архитектъ Ив. С. Богомоловъ, и далъ мнение да се извика последния отъ Петроградъ въ София, за да се преговаря. Богомоловъ дошълъ въ София презъ м. май 1884 г. и между него и министъра на Общите сгради Т. Икономовъ билъ сключенъ договоръ, споредъ който първиятъ се задължавалъ: а) да приготви подробенъ планъ за храма по образа и типа, който същиятъ Богомоловъ е представилъ въ Петроградъ на конкурса за построяване на възпоменателния храмъ на мястото, где то Царь - Освободител билъ убитъ; б) като остава въренъ на идеята и общия характеръ на проекта, изложенъ въ Министерството на общите сгради, да предаде на храма-паметникъ такава украса, която да биде приспособима къмъ мястните материали, да не увеличава стойността на цълата постройка на повече отъ два милиона лева, и да побира най-много 1,200 души. Така преработенъ, проектътъ тръбвало да биде готовъ най-късно до края на 1884 г.

Къмъ сръдата на 1885 год. Богомоловъ приготвилъ и представилъ на Министерския съветъ преработения отъ него проектъ. Той, обаче, не билъ одобренъ отъ Съвета, понеже последниятъ сега съмѣтналъ, че храмътъ-паметникъ тръбвало да биде по-голъмъ и обширънъ — да събира около 5,000 души. Когато Богомоловъ тръбвало да се съобрази съ последните искания на Съвета и започне изготвянето на новия проектъ, явили се редъ събития и обстоятелства, които не позволили да стане това: Съединението, Сръбско-българската война, обтегнатите руско-български отношения, а свръхъ това — той починалъ.

Комисията е била принудена, прочее, да търси другъ архитектъ, който да изготви искания проектъ. Поради причини, обаче, отъ политически характеръ (русофобското правителство на Ст. Стамболовъ) работата се твърде много забавила. Едва въ сръдата на 1896 г., при кабинета на Д-ръ К. Стоиловъ, т. е. десетъ години по-късно, Министер-

Първиятъ проектъ на храма-паметникъ „Св. Ал. Невски“, направенъ отъ архитекта Ив. С. Богомоловъ

скиятъ съветъ се отнесъл съ молба до Руския архитектъ А. Н. Померанцевъ¹⁾, професоръ отъ Императорската художествена академия въ Петроградъ, който да прегледа проекта на покойния Богомоловъ и направи

¹⁾ Роденъ въ Москва презъ 1846 г. Завършилъ Московската художествена школа, а следъ това и художествения и архитектурния отдѣли при Императорската художествена академия въ Петроградъ. Отукъ той бива изпратенъ на специализация въ Италия, кѫдето престоялъ редъ години. Презъ 1885 г. се завръща въ Русия и бива назначенъ за професоръ въ Императорската художествена академия въ Петроградъ.

Померанцевъ се ползва съ името на знаменитъ руски и мировъ архитектъ — единъ отъ най-талантливите и продуктивни архитекти на новото време. Като на по-важни негови архитектурни творения, освенъ храма-паметникъ Св. Алексан-